

פחד דוד

עלון שבועי בעניני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל
בנשיאות בנש"ק טורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זצ"ל

עלון מס' 613

משכיל לדוד

פרשת בחוקותי

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

עלול לשמוע לקול פיתויי היצר, ועד מהרה ימצא את עצמו מתדרדר מדחי אל דחי, ומי יודע אם כעבור זמן ימשיך בכלל להקפיד על קיום המצוות הבסיסיות ביותר.

והנה ישנם רבים וטובים שמשקיעים את כל כוחותיהם ומרצם בעסקיהם, ולשם כך מוכנים הם להשכים קום מוקדם בבוקר עוד בטרם תזרח השמש ותאיר את העולם, רק בכדי להשלים עוד עסקה בהצלחה ולהרבות את ממונם. אולם כאשר הדבר נוגע לעמל התורה, לפתע עייפות גדולה תוקפת אותם והם מרגישים שלא נותר בהם כוח ללכת לשמוע אפילו שיעור תורה אחד. ונראה שמשום כך כתבה התורה 'אם בחוקתי תלכו'. פירושו, כשם שאתם הולכים לעבודת זמנים במלוא המרץ ומשקיעים בה את מירב גיעתם, כגון זה תהיו הולכים בתורה ובחוקותיה ותעמלו בה, וכך תזכו לברכת שמים לרוב.

מסופר על הגאון מוילנא שהיה ישן שעתים ביממה, ובעשרים ושתיים השעות שנותרו היה שקוע כל כולו בתורה הקדושה, מתוך עמל ויגיעה עצומה. גם כשהיה ישן שתי שעות אלו, הוא היה מתגנמם קלות על הסטנדר על מנת שמיד כשיתעורר יוכל לשוב לעמול בתורה במלוא המרץ וההתלהבות. באחד הימים הגאון מוילנא נרדם, וכשהקיץ מתגמתו גילה שישן אחת עשרה דקות נוספות מעבר לשעתיים הקצובות לו לשינה, דעתו של הגאון לא נחה מכך במשך שנים רבות, והיה מרבה להצטער ולבכות על כך שאחת עשרה דקות יקרות הלכו לאיבוד בשנתו במקום שינצלן לעמל התורה.

בשומענו מעשים גדולים שכאלו, יש בזה להעניק לנו מימד וכיוון, מה היתה רבה יגיעתם של גדולי ישראל בתורה. ובהיות שנאמר 'והיו עיניך רואות את מוריקי', על כן יש לנו להתבונן במעשי הצדיקים, ולנסות לחקותם במעשיהם הגדולים והנשגבים.

מצאנו גם כן, כמה סיבות לצו שתהיו עמלים בתורה. אם בכדי שהאדם יעניק כבוד וחשיבות לרוחניות, או משום כוחו הגדול של השטן להרע, ומיהו הדרך להילחם כנגד השטן - לימוד התורה בעמל כדברי האמור 'בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין'. או מכיון שרצה הבורא שנעמול בתורה ונתאמץ במצוותיו, בכדי להרבות זכויותינו ולנהוג בנו מיידה כנגד מיידה: כשם שאנו עמלים בתורתו, כך הקב"ה יצא אף הוא מגדרו וישמור עלינו שמירה יתרה ומיוחדת, כנאמר 'ארץ אשר תמיד עיני ה' אלהיך בה מראשית שנה ועד אחרית שנה'.

ישיבה על ארץ ישראל אינה דבר של מה בכך, אלא היא דורשת קיום תנאים בסיסיים, כאשר התנאי הבסיסי והראשון במעלה הינו לימוד התורה בעמל וקיום המצוות מתוך השתדלות גדולה. וכאשר הקב"ה יבחין שבניו יגיעים בתורתו ועושים כל שביכולתם להתקרב אליו יותר ויותר, ימהר הוא לגואלם גאולת עולמים, להביא את משיח צדקנו ולהחיות את המתים.

להעתיק את דפוסי העבודה ללימוד התורה

"אם בחוקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם. ונתתי לשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו"
(ויקרא כו, ג-ד)

באר רש"י הקדוש 'אם בחוקתי תלכו' - שתהיו עמלים בתורה. העולה מאלו הדברים שלא די לו לאדם ללמוד את התורה ולקיים מצוותיה, אלא שיש לו לעמול ולהתאמץ לשם כך וככל שעמלו בתורה ובמצוות יהיה רב יותר, כך יגדל ויתרבה שכרו לעולם הבא.

מצינו בדברי התורה הקדושה, שהקב"ה הבטיח לבניו שאם יעמלו בתורה ויתאמצו בה אזי - 'ונתתי לשמיכם בעתם'. דהיינו הקב"ה יוריד לנו את הגשמים בזמן הנכון והראוי להם בכדי שיהיו לברכה וחלילה לא לקללה. והנה כשם שהגשם ברכתו מרובה, ובכוחו להצמיח את עשב השדה ולהעלות את גידולי הארץ, באותה מידה בכוחו להשמיד את יבול האדמה ולגרום נזקים עצומים לתבואה. ומהו הדבר אשר הופך את ברכת הגשמים לקללה? העיתוי בהם הם יורדים, העוצמה והכמות. והוא שאמר הכתוב 'ונתתי לשמיכם בעתם', כלומר, שהגשם יקוק לעת זמנו מיוחד בכדי שאכן יביא ברכה עימו שיריד על האדמה בלי להזיק. והבטיחנו הבורא שאם נעמול על תורתו ומצוותיו, הרי שיריד לנו את הגשמים בעתם ועל ידי זה הם יביאו עימם ברכה מרובה עושר ושובע על יושבי הארץ.

והנה יש לעורר ולשאול, לשם מה חפץ הבורא שנעמול על תורתו, מדוע לא די לו לאדם ללמוד את התורה במנוחת הדעת ובשלוה מבלי להתאמץ בה יתר על המידה. וביאור הדברים, שרק עמל התורה גורם לאדם לרכוש קניינים רוחניים בנפשו, ומשמע שההשקעה, ההתמדה והיגיעה הם אלו שמקשרים את האדם לבוראו וגורמים לו לחוש חיבה והזדהות עם דברי התורה הקדושה. לעומת זאת אם האדם לא ישקיע מזמנו ללמוד את התורה בעמל, אלא יקיים את המצוות כלאחר יד, אין ספק שהוא אינו מתקרב לבוראו ומתקשר אליו. ובזמן שילבו אינו קשור לבורא ולתורה, הוא עלול חלילה להתקשר לארציות ולגשמיות.

ויש לנו לדעת, שהיצר הרע יודע בידיעה ברורה שעמל התורה סופו להביא להתקשרות בין האדם לבוראו, לכך הוא מנסה בכל כוחו למנוע מן האדם להתאמץ בתורה. ואנחנו היצר הרע אינו מעז לומר לאדם להתבטל מן התורה לגמרי, שהרי יודע הוא שהאדם לא ישמע לו, לפיכך הוא בא אליו בעורמה ואומר לו - מה לך להתאמץ ולהתייגע כל כך לשם הבנת סוגיה סבוכה בגמרא, די לך שאתה מקיים את המצוות האמורות בתורה ואף על זה תקבל שכר מן השמים. ואם האדם אינו מחובר לתורת ה', אזי חלילה הוא

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il ««

פרשת בחוקותי כ"ז אייר תשע"ב

ירושלים	תל אביב	באר שבע	הדלקת נרות
18:56	19:12	19:12	מוצאי שבת
20:12	20:15	20:13	רבינו תם
20:55	20:59	20:59	

הזמנים הם לפי שעון קיץ

הילולא דצדיקיא

- כז - רבי אברהם שמואל בכרך, מח"ס "שו"ת חוט השני"
- א - רבי יעקב לומברוזו הראשון
- ב - רבי ישראל מוויז'ניץ
- ג - רבינו עובדיה מברטנורא
- ד - רבי צבי הכהן טורנהיים
- כח - שמואל הנביא ע"ה
- כט - רבי מאיר מפרמישלאן

אל הגבאי בבית הכנסת "לדרמן" שבבני ברק, פנה אחד מהמתפללים וביקש עליה בשבת. יש לו יום הזכרון לאביו. הגבאי השיב לו שזוכר מאוחר, יש כמה בר מצוות וכמה חיובים, ואין עליה פנויה. זה אמר שמצידו הוא מוכן לעלות לקריאת ה'תוכחה', אינו חושש. מקיים הוא בעליותו מצות כבוד אב, ו"שומר מצוה לא ידע דבר רע" (קהלת ח, ה).

אם כך, אמר הגבאי: נשאל את הרב. שאל את פי מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א, ופסק: "בשום פנים ואופן", ולא העלוהו. לאחר התפילה, נשאל מרן שליט"א, מדוע היה כה נחרץ? הרי זו באמת מצות כבוד אב. ואם הלה אינו חושש, מדוע נחשוש עבורו! וענה: משום מעשה שהיה.

אברך בן תורה נזכר בשעתו שיש לו יאהרציט אחר אביו, וכבר נקבעו כל העליות, והסכים לעלות לתוכחה. אמר שאינו מקפיד, ולא יקפידו עמו. שאלו את אביו, [הסטייפלר] זצ"ל, והסכים.

כעבור זמן, הודיעו לו שדודו נפטר בארצות הברית, ובהיותו ערירי הוריש לו את כל הונו. טס האברך לארצות הברית, והתברר שמדובר בנכסים רבים והשקעות מסועפות. וכך נשאב הלה לעולם העסקים ועשה בו חיל. העביר את משפחתו לבורו פארק והיה לנגיד תומך תורה ביד רחבה, השיא צאצאיו בהרחבה והמשיכו לשקוד על שערי תורה בלא טרדה. לימים ביקר בארץ הקודש, ונכנס אל אבי. מסר לו סכום גדול לתמיכה בלומדי תורה, והעיר שברוך השם, לא ארע דבר מעלייתו לתוכחה. אדרבה, מצות כבוד אב עמדה לו, והתעשר עושר רב.

שמע אבי, וכל גופו הזדעזע: "מה אתם מדברים! התוכחה לא משפיעה?! הרי לפניך הייתם בן תורה, ועכשיו אתם בעל הבית, סוחר פשוט!" לכן, סיכם רבי מרן רבי חיים שליט"א, לא הסכמת...!

מי יעלה לתורה

במרכז פרשת השבוע ניצבת "פרשת התוכחה", זו הטומנת בתוכה את דברי הקללות שנאמרו למשה מסיני על שונאיהן של ישראל.

בניגוד לשאר העליות שבסדר הקריאה, להם יש קופצים רבים וזווים נכבדים לתשלומים, הרי שלעליית פרשת התוכחה - נמנעין הכל ומושכיין את ידיהם מעליה לתורה זו, כמי שאינם חפצים בקבלת התוכחה, משמע אינם ראויים לכך. ובאמת שכבר בקדמת דנא חששו מזאת החוששים, וכך הוא טבעם של בריות קרוצי החומר להתרחק מדברי התוכחה הקשים, כרחוק מזרח ממערב.

רבי חיים פלאגי זצ"ל, מעלה ב"ספר החיים" את חששותיהם של

המתפללים בענין זה, וכותב שהעולם נוהגים למנוע לעלות לספר תורה בפרשת התוכחה, "כי יראים פן תדבק עליו הרעה אשר החזן קורא לפניו מעל ספר התורה, שאם לא זכה - נעשית לו סם המות, חס ושלום. ואומרים שאם החזן הוא תלמיד חכם, אפילו על תנאי היא באה". קורטוב של רגישות והבנה לרוחם של הנמנעים מעליה לתורה בפרשת התוכחה, מוצא הרב זצ"ל בדבריו, וכך הוא כותב:

"וכבר כתבתי שחלילה שתהא תורת חיים, סם המות, ומן הטוב לא יצא רע, ואם כן התורה שהיא חיינו ואורך ימינו איך תהיה הקללה אל האדם הזה ומברך עליה? אלא, שיש כאן נדנוד חשש פן יהא פנקס של זה העולה נבדק אם קיים את כל דברי התורה אם לאו. ומפני חשש נדנוד זה נהגו בכל הקהילות שיש להם אדם מיוחד קבוע הרגיל לעלות ואז אין כאן בזיון התורה כלל. אבל אם אין אדם המרוצה לעלות, חלילה להניח את התורה כך בבזיון רק כל הקודם לעלות הרי זה משובח ויתברך מאדון הברכות".

מעשה נורא שאירע בקהילת "נעווערד", מספר בספר "דרך החיים", כפי ששמע מפי זקן אחד. פעם בשבת של פרשת התוכחה, עמד ספר התורה פתוח בזיון במשך כמה שעות, מפני שלא היה מי שירצה לעלות לקרות בתורה. והיה שם חכם זקן שעמד ואמר "תמה אני אם לא תיחרב קהילה זו!" וכן היה. כי באותה שנה נתבטלה ישיבתה בעוונות הרבים. וכל המכבד את התורה גופו מכובד על הבריות...

לחשוב מחשבות

וכאן באנו לכלל ספק: מיהו זה שיטול על עצמו אחריות כה כבידה באם יבדקו את פנקסיו אם קיים את כל דברי התורה אם לאו?

בספר "חסידיים" (אות תשמ"ו) מובא שהראשונים היו קורין 'עם הארץ' לתוכחות, כדי שלא יהא אדם חשוב קורא ויקיימו דבריו. ואמר האר"י כי אין דעתו נוחה מכך, ונהפוך הוא, כי יש לגדול הדור לקרות לפני הציבור במרירות כדי להחריד לב העם ויחשבו מחשבה על שחטאו ויתנו לב לשוב מעבירות שבידם.

ברוח דברים אלו, כותב גם הגאון רבי חיים בנבנישתי זצ"ל בספרו "כנסת הגדולה": "מנהגנו בשבת שיש שירה או עשרת הדברות או תוכחה, או קללות שבמשנה תורה, עולה החכם המרביץ תורה בקהילה. ואם אין מרביץ תורה בקהל, קוראין להיותר גדול שבקהל. והמנהג שהחכם או אותו גדול קורא".

האחרונים העירו שעכשיו המנהג הוא שהבעל קורא עולה בעצמו לעליית התוכחה, ("כף החיים" רפב, ח.ה). ואם הבעל קורא הוא כהן, כתב ה"משנה ברורה" (תכת, יז) שיכול לקרות מתחילת פרשת בחוקותי עד אחר התוכחה. ובשנה שהפרשות מחוברות אזי יסדרו את סדר העליות כך שבעל קורא יעלה בעליית "מפטיר" ובעלייה זו יקרא את פרשת התוכחה עד סוף הפרשה. ובלאו הכי, למנהג הספרדים שהכהן עולה מעליית רביעי ואילך, בתוספת ההקדמה "אף על פי שהוא כהן", הרי שהכהן - בעל הקורא - יכול לעלות בעליית חמישי, והכל יבא על מקומו בשלום.

הופיע הספר שרבים ציפו לו!

"אנשי אמונה"

זהו סיפור תולדותיהם, חייהם ופועלם של צדיקי משפחת מינסו זיע"א

ניתן להשיג במשרדי המכון בטל: 02:6433605
הפצה ראשית: משיח נידם - 02:5400902

תולה ארץ על בלימה
נצור לשונך

זכות וצדק

אם אותו מעשה שסיפר היה יכול להתפרש לזכות או לחובה, ופירשו המספר לגנאי וקיבל ממנו השומע גנאי זה, עוברים על 'בצדק תשפוט עמיתך', שזהו ציווי לדון את חברינו לכף זכות.

עמל התורה אצל גדולי ישראל

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

"אם בחזקתו תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם

אותם". (ויקרא כו, ג)

ידוע מדרש חז"ל, שהקב"ה תובע כאן מבני ישראל שיהיו עמלים בתורה. ומצינו ענין זה של ניצול הזמן ומיצויו כולו לתורה, אצל רבי עקיבא. חז"ל מספרים עליו (כתובות סב: נדרים נ). שכאשר חזר לאחר י"ב שנים שלא היה בביתו, אלא עסק בתורה יומם ולילה, ובא עם י"ב אלף תלמידים, שמע מאחורי ביתו שאשתו אומרת לזקן אחד; אם בעלי היה שומע בקולי הוא חוזר לשיבה לי"ב שנים נוספות ללימוד התורה.

ורבי עקיבא, בשומעו זאת, לא נכנס לביתו ואפילו לא לרגע אחד בשביל לומר שלום לאשתו, אלא פנה לאחוריו וחזר מיד לשיבה. ברגע שנתנה לו הרשות לשוב וללמוד תורה לא התעכב אף לא לרגע אחד, ואפילו לא נכנס לביתו לרגע אחד לפגוש את משפחתו לאחר שלא ראה אותם י"ב שנה. זאת משום שהיה חבל לו על אותו רגע

שילך לאיבוד ללא צורך.

כאשר מתבוננים אנו בדברים אלו, רואים אנו דברים מבהילים, עד היכן הדברים מגיעים. עד כמה הקפידו הצדיקים על כל רגע ושניה להקדישו לתורה. דיבור של שתי מילים מיותרות נחשב בעיניהם לביטול תורה. י"ב שנה לא ראה רבי עקיבא את בני ביתו, ולא נכנס לביתו כיון שלא רצה לבזבז אפילו רגע אחד מזמנו המוקדש ללימוד התורה.

כמו כן מצינו אצל רבי שמעון בר יוחאי ור' אלעזר בנו (שבת לג:), שכאשר יצאו מן המערה שבה התחבאו, ראו אנשים חורשים וזורעים ועובדים לפרנסתם, הסתכלו עליהם בתמיה רבתי על שמניחין חיי עולם הבא ועוסקים בחיי שעה. כלומר, מבטם של צדיקי עולם בנוגע ללימוד התורה היה שונה. אצלם כל רגע ושניה חשוב היה וניצלו אותו ללימוד התורה.

עלינו לדעת כי העמל בתורה זהו העיקר, ויש לכל אדם ואדם לפשפש ולערוך חשבון נפש אמיתי עם עצמו שמא אינו מנצל את זמנו דיו ללימוד התורה, ושלא ח"ו מפסיק הוא באמצע לימודו בדברים בטלים ולשון הרע. על כן יראה כל אחד ואחד לקבל על עצמו עול תורה בעמל, וינצל כל רגע ללימוד התורה הקדושה.

"אם בחזקתו תלכו". (כו, ג)

"שתהיו עמלים בתורה". ידוע מאמר חז"ל "אדם לעמל יולד - לעמל תורה" (סנהדרין צט, ב). ואמר בזה הגר"ח סולובייצ'יק, בדרך הלצה: עובר במעי אמו, לומד עמו מלאך את כל התורה, ולא חסר לו מאומה. רק עמלות בתורה היא שחסרה. לכן יוצא הוא לאויר העולם, כדי שתהיה לו גם עמלות. זהו שנאמר "אדם לעמל יולד".

"ואכלתם להמכם לשבע". (כו, ה)

מהותה של ברכה זו, שבני ישראל ירגישו שובע במה שאוכלים. ומה החידוש בכך?

ביאר מרן בעל "אילת השחר", הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א. דבזמן שבני"א אכלו את המן, על אף שלא נשאר רעבים - מכל מקום הם לא חשו בשובע.

פשוטי העם, שביקשו לחוש בתחושת השובע - רכשו מצרכי מזון מתגרי העכו"ם (ובשביל תאוה זו, הוצרכו לצאת לנקביהם מחוץ למחנה, בדרך ארוכה, מקום נחש שרף ועקרב). וכאן מבטיחה התורה שעקב עמל התורה וקיום המצוות - ירגישו את השובע באכילה.

"והשמותי את מקדשכם". (כו, לא)

קדושת ארץ ישראל ומקומות המקודשין שבה - עומדת לעולם - כך דרשו חז"ל, ואפילו כשהם בשממון. ומכאן מדייק בעל התוספות יום טוב, בדברי המשנה במסכת אבות (ה. ה) בה נאמר "ולא הזיק נחש ועקרב בירושלים מעולם". ויש לדייק שבמשנה לא נאמר "לא נשך", אלא "לא הזיק". כלומר שאף אם אירע ונחש היה נושך, מכל מקום - לא היה מזיק בנשיכתו!

ובספר "מדרש שמואל" מדייק בלשון המשנה "מעולם", שבא ללמדנו מעלתה של ארץ ישראל; שאף שבזמן שאין בית המקדש קיים, היה נס זה. כי כדאית קדושת הארץ לבדה להציל מהזיק נחש ועקרב.

מן המעיין

"וכל ערכך יהיה בשקל

הקדש". (כו, כה)

בספר "טעם ודעת", דרש מפסוק זה, דרך בעבודת הצדקה: יש לאדם להעריך את אפשרותו ויכולתו לצרכיו הפרטיים, כפי שהוא מעריך מממונו לצרכי צדקה והקדש.

דהיינו, כמו שהוא נתבע לצרכי צדקה, הוא מרגיש את עצמו דחוק

ושאין ביכלתו ליתן כי אם מעט שבמעט - כך גם בדיוק ינהג בצרכיו הפרטיים, יחוש כמי שהוא דחוק ומצומצם ואין בידו להשיג את מאווי לבו.

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"אם בחזקתו תלכו". (כו, ג)

טעם אומרו "חקתי" לשון רבים; ירמוז לב' תורות, תורה שבכתב, ותורה שבעל פה. ומסורת התיבה לשון יחיד, שאין וא"ו בין קו"ף לתיו"ו, לומר כי תורה שבעל פה היא כלולה בתורה שבכתב ושם ביניה. עוד רמז באומרו "חקתי" לשון רבים, על דרך אומרו (יהושע א ח) "והגית בו יומם ולילה", שצריך לקבוע עתים בתורה ביום ובלילה. והמסורת לשון יחיד, כי שני העתים הם ביום אחד.

עוד ירצה, כי צריך האדם בקיום מצות התורה, שני דברים; האחד ללמוד לעצמו, והשני ללמד לאחרים, דכתיב (דברים יא, יט) ולמדתם אותם את בניכם, ושנתם וגו'. לזה אמר "חקתי" לשון רבים, ללמוד וללמד לשמור ולעשות. כאומרו (שם ו ז) "ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם".

ארזי הלבנון

לדמותם של חכמי ישראל

מרגנותא
דרבוס
מאיר

רבי מאיר פרמישלאן זצ"ל

בשנת תק"מ זרח אורו של הצדיק רבי מאיר פרמישלאן זיע"א, בנו של רבי אהרון מפרמישלאן זיע"א ונכד לרבי מאיר פרמישלאן הגדול, שהיה תלמידו של הבעל שם טוב הקדוש זיע"א.

דרכו של רבי מאיר מפרמישלאן היתה נערצת. דמות הצדיק, הרואה הכל, והמתאים את דבריו לכל גווני הציבור, היתה חשובה עד מאד. כל יהודי הרגיש עד כמה הוא חשוב לריבונו של עולם, כל דרשה היתה מרוממת את היהודי שנמצא בגלותו ובעומק דלותו.

רבן של כל בני הגולה רבי שלמה קלוגר זצ"ל, התבטא אודותיו בדברי הספדו ואמר: הרב הצדיק המפורסם בצדקותו לפי גדלו ומעשיו היה ראוי להיות מפורסם יותר ויותר אך פשטות שלו וענוה שלו גרם שלא הבינו הכל גדלו".

כבר מגיל צעיר עסק ברדיפת צדקה ומעשי חסד. היתה לו קופת צדקה ולצורך כך היה משדל את בעלי החנויות שבעירו שיתרמו בעין יפה כסף לעניי העיר.

בהקשר לכך מסופר שפעם אחת פנה רבי מאיר לאייזיק - אחד מסוחרי העיר שהיה קונה בהמות, שוחט אותם ומוכר את בשרם. אמר לו רבי מאיר; למה לך להפסיד הון רב, מחמת שיוצאים לך חלק מהבהמות טרפה. תרום לקופת הצדקה של העיר, ואני אומר לך איזו בהמה לקנות. ואכן העסקה יצאה לדרך. הסוחר היה תורם מממונו לקופת הצדקה, ורבי מאיר היה מתלווה אליו לקניית הבהמות, והיה מורה לו איזו בהמה לקנות ואיזו לא. סוחרי העיר חשו שדבר מה אינו מתנהל כשורה. בעוד שאחוזי הטרופות בעסקיהם עומד על ארבעים אחוז, הרי שאצל אייזיק הסוחר אין ולו בהמה אחת שהיא טריפה. הם עקבו אחריו והרגישו שידו של רבי מאיר בעניין.

פנו הסוחרים לצדיק ואמרו לו, ילמדנו רבינו למה כבודו מגיע עם אייזיק בכל שבוע לקניית הבהמות, שהרי דבר פלא הוא; אצלו אין אף בהמה טרפה ואילו אצלנו יש למכביר?

במאור פנים השיב להם רבי מאיר; ראו, הוא תורם לקופת העניים, ולפי ההסכם שבינינו אני עוזר לו ברכישת הבהמות. אם אתם רוצים תרמו גם אתם לקופת הצדקה, ואעזור לכם לקנות סחורה... שמעו הסוחרים והסכימו. ואכן כך היה לתקופת מה. עד שנודע הדבר לאביו רבי אהרן על כך, וזה גער בו; מאיר! מה

שמעתי שנהיית לסוחר בהמות? הבין הבן את הרמזו וחדל מדרכו זו.

בספר דור דעה מציין שניתן לאסוף אלפי סיפורים ממה שסיפרו הזקנים במזרח גליציה ובמדינת רומניה מנפלאותיו.

הנה ציטוט אחד מני רבים: זקן אחד סיפר לי, שפעם אחת בא לפני הרה"ק אחד מן המשכילים מלבוב, אשר היה מחברת המשכילים שרדפו את הצדיקים זללה"ה. ובכן בא בערמה ונכנס להרה"ק עם פתקא וסך מכובד של דמי פדיון נפש, והרה"ק ברכו ויצא מפניו. כאשר אך יצא מביתו, אמר לגבאי שיביא לו את קנה מקטרתו, והביא לו. מיד לקח הרה"ק את השטר שנתן לו זה המשכיל, והדליקו אצל הנר והניחו בקנה מקטרתו להבעיר בו את עלי המקטרת. הגבאי נבהל ואמר רבי! הלא השטר הוא על חמשה רובל כסף! אמר לו הרה"ק 'לא ראיתי עליו צורת מטבע כי אם נייר חלק'.

כעבור שעה אחת, והנה פקידי הממשלה נכנסו להרה"ק לעשות חיפוש, כי נאמר להם שהרב יש לו שטרות מזויפים. בקשו ובדקו בחורין ובסדקין, ויצאו בפחי נפש. אח"כ נודע הדבר, כי פלוני זה בא מלבוב ושטר מזויף בידו לתת להרה"ק בתור פדיון נפש, ובאופן זה יוכלו ללכוד ברשת המשפט. ומיד כאשר יצא מהרה"ק נכנס לבית הפקידות, והלשין על הרה"ק שיש תחת ידו שטרות מזויפים, והיה בטוח כי עוד ימצאו את השטר המזויף שהוא נתן לו בפדיון הנפש. ובכן נפתר החידה מה שלא ראה הרה"ק בו צורה דזוזה והבעירו לעשן בו קנה מקטרתו.

הקשורים לא נופלים

מקוה הטהרה במקום מגורו של רבי מאיר היה ממוקם מאחורי הר גדול. בחורף, כשהדרך היתה חלקלקה בשל השלגים העזים והקרח שהצטבר, היה על ההולכים להיטהר להקיף את ההר, שכן טיפוס על השביל ההררי היה כרוך בסיכון של ממש. רבי מאיר, לעומת זאת, היה תמיד הולך במעלה ההר ומעולם לא החליק.

ביום חורפי אחד חלפה במקום קבוצת אברכים צעירה, אלו ראו את רבי מאיר מטפס על ההר. "אם הוא עושה זאת כנראה שהדרך בטוחה דיה", הצהירו בנחישות ופנו להעפיל על ההר. אך תוך זמן קצר הם גילו כי טעו טעות מרה: הם נפלו ונפצעו ונזקקו לטיפול רפואי.

לאחר שהבריאו, אחד מהם אזר אומץ ושאל את רבי מאיר: "רבי, אנשים לא יכולים לטפס על ההר, שכן הם מחליקים ונופלים. כיצד אתה הולך ולא מחליק?"

השיב לו רבי מאיר "כשקשורים למעלה לא נופלים למטה. מאיר'ל (כך היה מכנה את עצמו) קשור ל'מעלה' (בבורא העולם), ולפיכך הוא יכול ללכת גם במעלה ומורד ההר החלקלק".

אנשי אמונה - תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

לפתע אמר לגבאי: לך לבית פלוני, שם נמצאת נערה שזה עתה הגיעה ממדינה רחוקה, תאמר לה לבוא לכאן מיד.

כשהגיעה הנערה לביתו של הרב, היה הבית מלא באנשים, וכולם פינו לה דרך עד למקומו של הרב. הרב אמר לה במאור פנים: ברוך הבא; וציוה עליה להיכנס לחדר הנשים. לאחר הסעודה הרב קרא לה וברך אותה באריכות ימים. ואמנם היא האריכה ימים בזכות הברכה.

גב' לוי, אשה צדקת מהעיר ליאון שבצרפת, זכתה לאריכות ימים בזכות ברכת צדיק, כפי שהיא עצמה סיפרה למו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א:

כשהיא הגיעה למרוקו, היא היתה בת 15 שנה. היא הגיעה לביתה שבקבלנקה ואף אחד לא ידע ממנה ולא ראה אותה. באותה שעה ערך רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, סעודה לכבוד סבו רבי חיים הגדול זיע"א.